

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

CMUS Profesional Manuel Quiroga

Avenida JUAN CARLOS I 4 Pontevedra
CP 36004 Pontevedra
Tfno. 886151545, Fax 886151552
cmus.pontevedra@edu.xunta.es

Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa

REDE DE CONSERVATORIOS DE MÚSICA E DANZA DE GALICIA

Modelo MD85PRO01

Programación Historia da Música.

4º e 5º de Grao Profesional.

Curso 2018-2019ⁱ

Modelo. Programación. MD85PRO01. 01/09/2017. 1

Departamento de Fundamentos de composición

UNIÓN EUROPEA
Fondo Social Europeo
O FSE inviste no teu futuro

1 de 53

Modelo: MD85PRO01 Programación. 01/09/2017

Sumario

1. Introducción.....	3
2. Obxectivos das ensinanzas.....	3
2.1 Obxectivos xerais do grao profesional.....	3
2.2 Obxectivos específicos do grao profesional.....	4
3. Obxectivos específicos da materia.....	5
3.1 Grao profesional.....	5
4. Metodoloxía.....	6
6. Temas transversais.....	8
6.1 Educación en valores.....	9
6.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's).....	11
7. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.....	12
8. Secuenciación do curso.....	12
8.1 Obxectivos.....	12
8.2 Contidos.....	13
8.3 Avaliación.....	42
8.4 Medidas de recuperación.....	47
8.5 Recursos didácticos.....	48
9. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica. .	50
10. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento.....	51

1. Introducción

Horario lectivo: 2 horas semanais cada curso.

A materia de “*Historia da Música*” integrada nos cursos 4º e 5º do Grado Profesional ten como finalidade principal introducir ao alumnado no descubrimento da existencia dun extenso abanico de estilos e de diferentes modos de concebir a creación musical. Deste xeito resultaralles máis sinxelo abordar outras materias, como “*Análise*” e “*Harmonía*”, e ampliar a súa comprensión.

Así mesmo, permite aproximar ao alumnado unha visión do feito musical como fenómeno histórico, cultural e estético, ampliando a perspectiva que só entende a música desde o punto de vista do dominio técnico.

A finalidade da materia de Historia da Música, igual que o resto das ensinanzas profesionais de música, é dobre:

- Ten a función de afianzamento e a ampliación de coñecementos teóricos;
- Organízase en 4 funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

A programación didáctica debe aplicarse seguindo os parámetros estipulados no currículo oficial galego. Este é o *Decreto 203/2007 do 27 de setembro*, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música.

2. Obxectivos das ensinanzas

2.1 Obxectivos xerais do grao profesional

As ensinanzas profesionais de música teñen como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades xerais e os valores cívicos propios do sistema educativo e, ademais, as capacidades seguintes:

a) Habitarse a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.

b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.

c) Analizar e valorar a calidade da música.

d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.

e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.

f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.

g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.

h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.

i) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

Nas ensinanzas profesionais de música teranse en conta as especificacións que se establecen na Lei galega 7/2004, do 16 de xullo, para a igualdade de mulleres e homes, e especialmente no seu artigo 9.1o, así como as prescricións do artigo 24 da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes como garantía dunha educación acorde co principio de igualdade.

2.2 Obxectivos específicos do grao profesional

- Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.
- Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como

responsable do conxunto.

- Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.
- Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.
- Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exigencias das obras.
- Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.
- Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.
- Interpretar individualmente ou dentro da agrupación.
- Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

3. Obxectivos específicos da materia

3.1 Grao profesional

A ensinanza da historia da música no grao profesional debe ter como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:

1. Adquirir o hábito de escoitar música, tanto en soportes gravados como a través da asistencia aos acontecementos musicais presentes na súa contorna, interesándose por ampliar e diversificar as súas preferencias persoais.
2. Captar, a través da audición, as características das correntes estéticas (dende a Antiquidade ata a actualidade), coa fin de situar as obras musicais no tempo e recoñecer o seu estilo.

3. Coñecer e comprender a música de cada época, tendo en conta as relacións cos conceptos estéticos imperantes en cada unha, para poder aplicar as convencións interpretativas ao seu repertorio e desenvolver o seu sentido crítico.
4. Valorar a importancia da música nas sociedades humanas, a través do coñecemento das relacións establecidas ao longo da historia entre a música e o resto das artes, así como dos feitos históricos e os movementos socioculturais máis salientables de cada época, con vistas a obter unha visión máis global do fenómeno musical.
5. Reflexionar sobre o fenómeno sonoro como un aspecto máis da conducta humana, intimamente conectado co proceso histórico en que se encadra en todos os seus aspectos: económicos, sociais e culturais.

4. Metodoloxía

Dada a carga de contidos desta materia, tratarase de fomentar unha aprendizaxe significativa e construtiva que permita aos alumnos, por unha banda, entender os conceptos básicos e por outro, aplicar os coñecementos aprendidos á análise auditivo dunha obra. Por iso evitarase a simple exposición de contidos por parte do profesor, favorecendo que os alumnos aprendan todo o necesario durante as diferentes sesións. Para iso aplicarase unha metodoloxía de aprendizaxe activa, na que se incluírá:

- Lectura da bibliografía complementaria (ver Recursos).
- Realización das actividades de aula de carácter complementario, de cada unidade didáctica.
- escoita de audicións propostas, e análises das mesmas.
- Realización de comentarios sobre fragmentos de textos de estética da música.
- Realización de cuestionarios, esquemas ou mapas conceptuais na clase.
- Pequenas exposicións por parte dos alumnos.
- Debates.
- Visionado de vídeos ou fragmentos de películas, ballets, óperas, etc. sobre os

contidos da materia.

- Realización de procura en bibliografía básica.

5. Atención á diversidade

Considerase alumnado con necesidade específica de apoio educativo, aquel que, por presentar necesidades educativas especiais, por dificultades específicas de aprendizaxe, polas altas capacidades intelectuais, por terse incorporado tarde ó sistema educativo, ou por condicións persoais ou de historia escolar, require unha atención educativa diferente á ordinaria para que poda alcanzar o máximo desenvolvemento posible das súas capacidades persoais e, en todo caso, os obxectivos establecidos con carácter xeral para todo o alumnado.

Os alumnos que acceden a un conservatorio presenan diferenzas individuais e non todas elas aprenden ao mesmo ritmo nin teñen as mesmas capacidades, polo que será labor do profesorado adecuar a práctica docente ás necesidades e características do alumnado.

Para dar resposta á diversidade, teremos en conta as seguintes pautas:

- Traballar con materiais abertos e flexibles, que plantexen diversas estratexias para o logro dos obxectivos.
- Ter en conta as diferenzas individuais e de grupo que se detectan na avaliación inicial: os intereses do alumnado, o contacto que tiveron coas actividades, as destrezas adquiridas, etc.
- Buscar orientación externa, de ser necesario, co propio centro como mediador.
- Respetar o ritmo de aprendizaxe de cada alumno.
- Diversificar as actividades para lograr os obxectivos.
- Plantexar actividades de diferente dificultade e integrar os alumnos na máis apropiada ao seu nivel.
- Fomentar a pedagogía do éxito, é dicir, valorar os pequenos logros de cada unha e considerar positivamente o seu proceso de aprendizaxe.
- Potenciar o traballo das actitudes para lograr o respecto de todos.

6. Temas transversais

O currículo oficial reconece a importancia de promover o desenvolvemento de novas actitudes e valores.

Debe ser o suficientemente flexible para recoller as novas necesidades formativas características dunha sociedade plural e en permanente cambio. Por iso, contén un conxunto de ensinanzas que, integradas no propio programa das materias, atrávesano ou o impregnan.

- A comprensión lectora.
- Expresión oral e escrita.
- A comunicación audiovisual.
- As tecnoloxías da información e da comunicación.
- A educación en valores.
- A capacidade de xuízo crítico.
- O traballo en equipo.

Esta materia permite establecer puntos de contacto entre o mundo exterior e a música que se aprende nas aulas establecendo as canles necesarias para estimular no alumnado o desenvolvemento da percepción, a sensibilidade estética, a expresión creativa e a reflexión crítica, chegando a un grao de autonomía tal que posibilite a participación activa e informada en diferentes actividades vinculadas con a audición, a interpretación e a creación musical.

Por tanto, o papel de a música é esencial para a consecución dos obxectivos da etapa na que se atopan os alumnos que cursan esta materia.

- Proporciona ao alumno o desenvolvemento de capacidades de discriminación auditiva, de audición activa e de memoria comprensiva da música, tanto durante o desenvolvemento de actividades de interpretación e creación musical como na audición de obras musicais en vivo ou gravadas.
- Contribúe ao desenvolvemento de todas aquelas capacidades vinculadas coa interpretación e a creación musical.
- Permite adquirir habilidades para expresar ideas, experiencias ou sentimentos de forma creativa, especialmente presentes en contidos relacionados coa interpretación, a

improvisación e composición, tanto individual como colectiva, que á súa vez estimulan a imaxinación creatividade.

- Fai posible a profundización e a ampliación de conocimientos, que son fonte de enriquecemento cultural e artístico.

O obxectivo básico será así contribuir á formación integral dos alumnos a través do coñecemento do feito musical como manifestación cultural e histórica e ao afianzamento dunha postura aberta e reflexiva ante a creación e a difusión da música na nosa sociedade. Desta forma, podemos afirmar que a materia desenvolve un labor fundamental para a evolución dunha personalidade equilibrada que integra a formación de capacidades do seguinte tipo:

- Capacidades cognitivas: impulsa o desenvolvemento do pensamento formal abstracto porque fai posible a estruturación mental e a representación do mundo artístico musical e a súa relación con distintas épocas, outras manifestacións artísticas e outros linguaxes.
- Capacidades socioafectivas: configura un vehículo de comunicación fundamental. Achega procedementos esenciais para a análise crítica e a valoración de obras de distintos autores e épocas. Enriquece o mundo cultural dos alumnos, favorece o traballo en grupo e o desenvolvemento de actitudes de respecto e tolerancia.
- Capacidades estéticas e creativas: facilita a expresión, de forma orixinal, das súas propias ideas. Permite disfrutar de a audición de obras musicais como forma de comunicación, como fonte de enriquecemento cultural e de pracer persoal.

6.1 Educación en valores

A música, no dobre aspecto de ciencia e arte, contribúe ó desenvolvemento no plano intelectual á vez que no plano emocional/afectivo coma xeito de expresión persoal e interrelación cos demais. Por todo elo posúe un gran potencial no desenrolo do equilibrio persoal e na formación de hábitos de escoita, tolerancia e respecto hacia os demais e hacia o entorno. Neste sentido, a lei educativa actual plantexa a educación en valores, dende todas as actividades do centro, partindo do plantexamento dos contidos ou eixos transversais que, sin adxudicarse a ningunha disciplina, é necesario que estean presentes

no currículo para alcanzar a formación integral da persoa. Estas cualidades intrínsecas da práctica e do coñecemento da música concréntanse do seguinte modo nos eixos transversais do currículo:

EDUCACIÓN MORAL E CÍVICA E EDUCACIÓN PARA A PAZ: aceptación e recoñecemento dos demais a través do fomento das actividades grupais e mellora do coñecemento de outras culturas a través da súa música.

A EDUCACIÓN PARA A SAÚDE: a práctica da música contribúe ó establecemento de hábitos de hixiene física e mental, xa que fomenta un desenvolvemento persoal equilibrado, a creación de novas vías de comunicación e a tendencia a perseguir a consecución dun ámbito que contribúa ao benestar. O primeiro aspecto cóidase de xeito específico nos contidos que fan referencia á educación da voz e corrección postural requirida tanto no canto coma no movemento e a danza. De xeito global, a música contribúe tamén ao equilibrio persoal na medida que se fomenta a comunicación e se canaliza o desenvolvemento da expresividade, afondando no propio coñecemento e aceptación.

A IGUALDADE ENTRE AMBOS OS DOUS SEXOS: no mundo musical evidéncianse ás veces actitudes estereotipadas acerca dos roles masculino e feminino, orixinadas na marxinación histórica -e obsoleta- da muller nos campos que supoñen unha proxección social. Os materiais deste Proxecto non dan cabida a ningún tipo de discriminación relacionada co sexo, nin na elección ou atribución dun instrumento para realizar unha interpretación, nin na distribución de tarefas de cara a crear unha coreografía, nin na composición e improvisación.

EDUCACIÓN DO CONSUMIDOR: o mercado relacionado co consumo da música move un considerable volume económico, sendo o alumnado desta etapa un gran consumidor de produtos musicais. Polo tanto, é importante que adquira criterios de optatividade e de calidade que lle permita consumir de forma libre e razoada. Os materiais presentan un abano amplo de estilos musicais, asociados todos eles a unhas actividades que axudan ao alumnado a descubrilos e apreciarlos.

EDUCACIÓN AMBIENTAL: é necesario concienciar o alumnado fronte á presenza indiscriminada e abusiva -a miúdo inútil e ademais, agresiva- do son no ámbito,

fomentando a formación dunha actitude consciente e crítica.

Ademais dos valores citados, valores de carácter persoal e interpersonal- social tales como creatividade, independencia, integridade, tolerancia, produtividade, participación, paixón, empatía, disciplina, cumprimento, convivencia, apoio, autenticidade, colaboración e compañeirismo, comprensión, comunicación, confianza, constancia, cooperación, flexibilidade).

6.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s)

A web do centro constitúe un punto de referencia centralizada onde se aloxa aquela información de utilidade para toda a comunidade escolar, ademais de desempeñar certo labor de promoción do centro e das actividades que se organizan (reforzándose neste caso coas redes sociais coma Facebook e Twitter, Whatsapp...). De vital importancia e a utilización da plataforma informática de xestión dos conservatorios CENTROS NET. Preténdese ir potenciando o uso da área do profesorado, así como da área do alumnado, onde estará dispoñible a programación didáctica e diferentes materiais relacionados coa materia: exercicios, contidos teóricos, enlaces a diferentes webs de recursos específicos, youtube, etc.

Na medida do posible utilizaranse diferentes recursos Offline: Software educativos, CD-ROMs Interactivos, Presentaciones (Slideshare, Prezzi; PowerPoint), sempre que realmente faciliten a asimilación do contido ou respondan a unha necesidade de aprendizaxe construtivo e participativo.

Tamen utilizaranse recursos Online: Webs interactivas e colaborativas, Wikis, Blogs, Redes Sociais, Youtube, etc.

Utilizaranse Recursos de MOS (web do Ministerio de Educación), así como directorios de partituras e música gravada. (Proxecto Biblioteca Internacional de Partituras Musicais) (IMSLP). <http://imslp.org/wiki>

Facilitarase información ao alumno sobre recursos web onde solucionar problemas de teoría a través da búsqueda en webs do tipo: <http://www.teoria.com>

7. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.

Dado o elevado número de concertos e actividades musicais programados no centro ao longo do curso, contéplase a posibilidade de asistir ás propostas de maior interese para o alumnado. Estas actividades de asistencia a concertos dentro do propio centro potencian moitos dos contidos intercurriculares que se presentan na programación, así como a vivencia da música dun xeito directo.

Ademais fomentárase a asistencia a algún concerto fora do centro como actividade extraescolar en colaboración coa vicedirección do conservatorio.

Asistencia e organización de cursos monográficos relacionados cos contidos.

8. Secuenciación do curso

Curso: 4º de Historia da Música

8.1 Obxectivos

- Identificar a terminoloxía característica das técnicas, estéticas e conceptos ideolóxicos definitorios do repertorio musical dos diferentes períodos da historia da música desde a antigüidade ata os inicios do período Barroco.
- Identificar as novidades estilísticas que se efectúan nos diversos xéneros musicais característicos de cada un destes períodos da historia da música.
- Realización de comentarios críticos de audicións e partituras sobre os rasgos técnicos propios dos diversos xéneros de cada un destes períodos da historia da música, tanto de música instrumental como vocal.
- Elaboración e análise de partituras, coa aplicación selectiva, razoada e crítica da metodoloxía analítica pertinente, en función da tipoloxía da obra musical e dos obxectivos estipulados: contextualización estilística, interrelación co repertorio contemporáneo e recepción de correntes estéticas e de pensamento.

8.2 Contidos

Quedan especificados en cada unidade.

PRIMEIRO TRIMESTRE

UD1. AS FONTES MUSICAIS COMO FERRAMENTA INDISPENSABLE PARA A HISTORIA DA MÚSICA

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer o papel fundamental das fontes musicais á hora de elaborar a Historia da Música dende a Antigüedad ata a actualidade.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Comprender o concepto de fonte musical
- Distinguir os diferentes tipos de fontes musicais: escritas, iconográficas e sonoras.

CONTIDOS

Conceptuais

- As fontes como ferramentas para narrar a Historia da Música
- Tipos de fontes: escritas, sonoras e iconográficas

Procedimentais

- Análise de diferentes tipos de fontes musicais
- Comentario sobre a problemática que entrañan algunhas fontes desde diferentes puntos de vista: estado de conservación, criterios estéticos, etc....

Actitudinais

- Valoración dos diferentes tipos de fontes musicais como ferramenta indispensable para unha correcta construción da Historia da Música.

UD 2: ORIXES DA HISTORIA DA MÚSICA OCCIDENTAL

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Comprender que a música é a historia do home.
- Coñecer o contexto histórico-cultural e o significado da música na sociedade do mundo antigo.
- Coñecer e analizar, empreñando a audición con ou sen partitura, as principais

características da música e dos instrumentos desta época.

-Entender os conceptos derivados da teoría musical.

-Comprender a música como un arte relacionado cas demais, e como exponente dunha época, vistas as circunstancias sociais, culturais e políticas do seu período.

CONTIDOS

Conceptuais

-Antropoloxía. Arqueoloxía e prehistoria musical. O ser humano e o son. Música e etnoloxía.

-A música nas civilizacións do Oriente Próximo. Mesopotamia, Exipto e Palestina. Marco xeográfico e cultural. As fontes arqueolóxicas, iconográficas e escritas. Organoloxía. A música na sociedade.

-A música en Grecia. O período xeométrico, arcaico e clásico. As orixes da teoría musical. A notación musical grega. Organoloxía.

-A música en Roma.

Procedimentais

-Escoita activa, apoiada en partituras ou en outras representacións gráficas.

-Análisis de obras representativas do mundo antigo en canto ós seus elementos formais, melodía, ritmo, textura e harmonía

-Comentario das distintas características dos instrumentos musicais a través de láminas.

-Análise dos elementos teóricos da música grega sobre as seguintes pezas: o *Epitafio de Seikilos*, y *Orestes*, *Stasimon*, de Eurípides.

-Comentario sobre o significado da música na sociedade grega mediante textos escollidos dos poemas homéricos e doutros autores posteriores.

Actitudinais

-Valoración da obra musical como manifestación artística e exponente da sociedade no seu momento, considerando as demais artes así como as circunstancias históricas presentes.

-Valoración da importancia do son como expresión primigenia do ser humano.

-Valoración do aspecto expresivo das obras musicais do mundo antigo en relación coa súa finalidade.

-Gusto por coñecer o desenvolvemento tanto na organoloxía como na teoría e o proceso de creación musical.

UD 3: A LITURXIA CRISTIÁ PRIMITIVA. AS FAMILIAS LITÚRXCAS. O CANTO GREGORIANO

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as súas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Coñecer o contexto histórico no que se orixinaron os ritos occidentais.
- Comentar e diferenciar as características dos distintos ritos mediante a audición.
- Coñecer o proceso de creación, implantación e difusión do canto gregoriano e o seu contexto histórico.
- Analizar, empreñando como soportes materiais a audición e a partitura, as características de calquera peza gregoriana.
- Ler en notación cadrada.

CONTIDOS

Conceptuais

- A orixe do canto litúrxico en Occidente.
- As liturxias rexionais en Oriente. O canto bizantino.
- O canto das igrexas latinas: canto gálico, ambrosiano, mozárabe, beneventano e romano.
- O pensamento musical na igrexa primitiva. Os pais da igrexa. San Agustín. Boecio. Casiodoro.
- A difusión do canto gregoriano.
- Análise e función do canto gregoriano. Características xerais. Notación. O ritmo. Os modos eclesiásticos. Formas litúrxicas do repertorio gregoriano. O repertorio paralitúrxico: tropos, secuencias e drama litúrxico.
- O pensamento musical no entorno do canto gregoriano.

Procedimentais

- Deducción das principais características dos ritos occidentais a través de audicións.
- Audicións dalgúns fragmentos das diferentes liturxias rexionais e extraer conclusións comparativas.
- Relacionar a expresión musical destas composicións co pensamento estético do período.
- Análise de distintas pezas do repertorio gregoriano.
- Comparación de gravacións realizadas por coros de monxes coas realizadas por coros profesionais. -Estudio comparativo a través da audicións entre a música grega e a música relixiosa monódica.

Actitudinais

- Valoración do aspecto expresivo destes cantos en relación coa súa finalidade relixiosa.
- Respeto polas distintas formas na expresión musical dos ritos. -Gusto polas audicións en si mesmas.
- Concienciación sobre a importancia da música gregoriana como a máis importante manifestación musical no mundo occidental durante séculos e como a fonte directa da música culta.
- Valoración da importancia da *notación cadrada* como base da nosa notación actual.

UD 4: A MONODIA RELIXIOSA NON GREGORIANA E A MONODIA PROFANA NO MEDIEVO

OBXECTIVO XERAL

- Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as súas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Coñecer o contexto histórico e cultural no que xurde a poesía cantada desta época.
- Entender as formas poéticas e musicais da monodia profana medieval.
- Aprender a escoitar música deste período identificándoo fronte a outros estilos e explicar as súas características.
- Ser capaz de realizar unha aproximación analítica mediante partitura e audición da música trovadoresca.

CONTIDOS

Conceptuais

- Tropos, secuencias e dramas litúrxicos.
- Primeiras noticias. As cancións con texto en latín. O manuscrito de Cambridge e os Carmina Burana.
- Os trobadores. Xeracións e principais representantes. Tipos e formas da poesía trobadoresca segundo o contido. Formas poéticas e musicais dos trobadores. Os instrumentos.
- Os trobeiros. Xeracións e principais representantes. Antecedentes poéticos.
- As formas musicais: letanía, secuencia, himno, rondel (rondeaux, ballade e virelai).
- A difusión da monodia profana: os minnesingers. A canción monofónica en Italia: os laudes. As cantigas españolas e galaico-portuguesas.

Procedimentais

- Audicións comentadas, coa axuda do texto e/ou partitura, dos principais poetas-músicos da monodia profana medieval, sobre as formas da poesía e da música e demais elementos musicais como modalidade, ámbito, interválica, xiros melódicos, ritmo, etc
- Estudio comparativo entre as melodías gregorianas e o repertorio monódico profano de trobadores e trobeiros.
- Comparación mediante audicións do estilo musical dos trobadores co estilo das Cantigas de Santa María de Afonso X o Sabio e das Cantigas de Martín Codax e destas coas cantigas arábigo- andaluzas.
- Descrición, coa axuda de láminas (miniaturas das cantigas de Santa María) de tódolos instrumentos musicais.
- Recoñecemento dos instrumentos musicais visualizados nas gravacións empregadas.
- Comentario dalgún texto sobre as *vidas e razos* de trobadores e trobeiros e dalgún outro extraído do *Libro del Buen Amor* do Arcipreste de Hita.

Actitudinais

- Valoración do aspecto expresivo da lírica profana medieval en relación coa finalidade da súa composición.
- Concienciación da importancia da poesía cantada e moi especialmente en España.
- Gusto polas audicións, despertando o interese por coñecer o proceso creativo desta

música e dos instrumentos musicais.

-Valoración da obra musical como manifestación artística e expoñente da sociedade no seu momento, considerando tamén o resto das artes así como as circunstancias históricas propias.

SEGUNDO TRIMESTRE

UD 5: O NACEMENTO DA POLIFONÍA

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as súas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

-Comprender adecuadamente as primeiras formas de polifonía e o seu proceso de formación e desenvolvemento

-Identificar a través da audición e partitura estas formas musicais. -Recoñecer o contexto histórico e cultural no que xurde a polifonía. -Entender a finalidade desta música.

CONTIDOS

Conceptuais

-Orixe e razón do nacemento da polifonía.

-Descricións teóricas e exemplos das primeiras formas da polifonía primitiva: o *organum paralelo* e *paralelo modificado*.

-Evolución do organum cara o 1100: o *organum libre*.

-A Escola de San Martial de Limoges. Os estilos compositivos: factura de notas tenidas e factura de discanto.

Procedimentais

-Discriminación das diferentes formas de polifonía primitiva empregando os escasos exemplos que se conservan e as súas audicións.

-Estudio e análise dos estilos de organum do repertorio polifónico primitivo, a partir dalgunhas das súas pezas e a súa audición comentada.

-Discriminación das diferentes formas de polifonía do repertorio de San Marcial, empregando algúns dos exemplos que se conservan e as súas audicións.

Actitudinais

- Valoración da importancia para a música posterior destes primeiros pasos na polifonía.
- Toma de conciencia do cambio estético que experimenta a música neste intre. -Interese por coñecer o desenrolo polifónico nos seus inicios.
- Valoración da obra musical como manifestación artística e expoñente da sociedade no seu momento, considerando tamén o resto das artes así como as circunstancias históricas propias.

UD 6: ARS ANTIQUA: A ESCOLA DE NOTRE DAME

OBXECTIVO XERAL

- Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Explicar os principais cambios operados na música con respecto ó período de Notre Dame.
- Entender as características dos xéneros musicais, vogais e instrumentais, practicados no Ars Antiqua e distinguilos, empreñando como soporte a partitura e a audición.
- Coñecer ós principais músicos e teóricos deste período, así como o pensamento estético desta época.
- Coñecer os modos rítmicos e a notación modal.
- Aprender a escoitar música deste momento histórico identificándoa fronte a outros períodos.

CONTIDOS

Conceptuais

- O organum duplum. Leonin. O *Magnus Liber organi*.
- O organum triplum e quadruplum. As cláusulas de substitución. Perotin.
- A notación modal e os modos rítmicos.
- O conductus, motete.
- Da notación modal á notación mensural. Franco de Colonia.
- Procedementos compositivos: hoquetus, rondellus.
- Música instrumental.

-Compositores e teóricos do Ars Antiqua.

Procedimentais

-Comentario de textos relativos o período a estudar.

-Análise de determinadas pezas e audicións comentadas das mesmas.

-Análise das características da polifonía deste período empreñando a audición como base

-Comentario de textos relativos o período a estudar centrándose no pensamento estético.

Actitudinais

-Valoración do carácter secular que vai adquirindo a polifonía e as consecuencias estéticas que se derivan.

-Interese polo desenvolvemento dos xéneros e as complexidades rítmicas que adquire a música desta época.

-Gusto polas audicións desta música, valorando a súa expresión en relación co pensamento estético da época.

-Valoración da obra musical como manifestación artística e expoñente da sociedade no seu momento, considerando tamén o resto das artes así como as circunstancias históricas propias.

UD 7: ARS NOVA

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

-Explicar os principais avances na música deste período con respecto ó Ars Antiqua.

-Discernir, con partitura e/ou audición, os motetes isorrítmicos respecto ós do Ars Antiqua.

-Comentar a partir da audición, os diferentes estilos da polifonía religiosa.

-Discernir, con partitura e/ou audición, as formas musicais cultivadas durante o século XIV en Italia e Francia.

CONTIDOS

Conceptuais

-As innovacións de Philippe de Vitry e Guillaume de Machaut.

- O motete isorrítmico.
- A canción de discanto.
- As formas fixas francesas: rondeau, ballade, virelai. A chace. As formas poéticas e musicais do Trecento italiano: o madrigal, a caccia e a ballata.
- A polifonía litúrxica do século XIV. Estilos de movementos polifónicos de misas. Principias misas. -Xeracións de compositores do Trecento italiano. Francesco Landini.
- O sistema de notación italiano.
- Fontes do Ars Nova.

Procedimentais

- Análise dos elementos característicos do Ars Nova (isorritmia, isoperiodicidade, etc..) empregando diferentes exemplos do período, coa audición e a partitura.
- Traballo con textos e audicións das formas fixas do Ars Nova francés e do Trecento italiano. -Audición comentada da *Misa de Notre Dame* de Machaut.
- Comentario dalgún texto onde se reflexe o pensar estético do Ars Nova.

Actitudinais

- Valoración do aspecto expresivo das obras do Ars Nova en relación coa finalidade da súa composición.
- Interese por coñecer o desenrolo do proceso compositivo no Ars Nova.
- Gusto pola audición de obras desta época, valorando a súa expresión en relación co pensamento estético.
- Valoración da obra musical como manifestación artística e expoñente da sociedade no seu momento, considerando tamén o resto das artes así como as circunstancias históricas propias.

TERCEIRO TRIMESTRE

UD 8: CARACTERÍSTICAS XERAIS DO RENACEMENTO MUSICAL

OBXECTIVO XERAL

- Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as súas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Explicar os principais cambios experimentados a fins do século XIV na composición

musical.

-Aprender a escoitar a música deste momento identificando as súas características fronte a outros períodos.

-Coñecer as pautas desta música para saber comentar as características da música do Renacemento en xeral.

-Entender a finalidade xeral da música composta neste período en cada unha das súas formas.

CONTIDOS

Conceptuais

-O estilo de tendencia manierista de fins do século XIV.

-A complexidade rítmica da notación francesa.

-Algúns compositores dos manuscritos de Chantilly e Módena.

-O discanto inglés. O Manuscrito de Old Hall. Dunstable.

-O contexto histórico e a periodización das diferentes etapas do Renacemento.

-Renacemento e Humanismo.

- O Manierismo

-Características musicais xerais.

Procedimentais

-Discriminación auditiva de obras diversas deste período, comparadas con épocas anteriores.

-Análisis de partituras cos principais rasgos deste período no tocante á melodía, harmonía, forma, etc.

Actitudinais

-Tomar conciencia dos cambios que experimenta a música nesta época.

-Valoración das distintas premisas estéticas de cada momento ó longo da historia da música. -Gusto polas audicións da música deste período.

-Valoración da obra musical como manifestación artística e expoñente da sociedade no seu momento, considerando tamén o resto das artes así como as circunstancias históricas propias.

UD 9: A ESCOLA FRANCO-FLAMENCA

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as súas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

-Aprender a escoitar música deste momento identificando as súas principais características musicais.

-Entender a finalidade xeral da música composta neste período en cada unha das súas formas.

-Coñecer ós principais compositores e obras deste período concreto do Renacemento.

CONTIDOS

Conceptuais

-A primeira xeración de compositores franco-flamencos. Características. -Dufay e a misa cíclica. O motete. A chanson borgoñona.

-A notación mensural branca.

-Binchois e os últimos borgoñóns

-A segunda xeración de compositores. Características. Ockeghem. A misa, o motete, a chanson.

-Terceira xeración franco-flamenca. Características. Josquin des Prez Misas. Motetes. Chansons.

-A música italiana no primerio período renacentista: a frottola e outros cantos.

-Os inicios da imprenta musical.

Procedimentais

-Discriminación auditiva de obras deste estilo, comparadas con épocas anteriores.

-Análise de partituras cos principias rasgos deste período no tocante a melodía, harmonía, forma, etc.

- Relación, mediante diapositivas, a música do século XV coa arquitectura, pintura e escultura da mesma época.

-Comentario de textos onde se exprese o pensamento estético deste período.

Actitudinais

- Tomar conciencia dos cambios que experimenta a música nesta época.
- Valoración das distintas premisas estéticas de cada momento ó longo da historia da música
- Gusto polas audicións da música deste período.
- Valoración da obra musical como manifestación artística e expoñente da sociedade no seu momento, considerando tamén o resto das artes así como as circunstancias históricas propias.

UD 10: A MÚSICA RENACENTISTA EN ITALIA, ALEMAÑA, FRANCIA E INGLATERRA.

OBXECTIVO XERAL

- Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as súas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Aprender a escoitar música deste momento identificando as súas principais características musicais.
- Saber comentar as características da música deste período.
- Entender a finalidade xeral da música composta neste período en cada unha das súas formas.
- Coñecer ós principais compositores e obras deste período concreto do Renacemento en Italia, Alemaña, Francia e Inglaterra.

CONTIDOS

Conceptuais

- As formas profanas renacentistas en Italia: villanela, frottola e madrigal.
- Diferentes escolas no renacemento relixioso: a veneciana e a romana.
- Principais características e compositores de a música renacentista en Alemaña, Francia e Inglaterra. Procedimentais

- Discriminación auditiva de obras deste estilo, comparadas con épocas anteriores.

Procedimentais

- Discriminación auditiva de obras deste estilo, comparadas con épocas anteriores.
- Análise de partituras cos principais rasgos deste período no tocante a melodía, harmonía,

forma, etc.

-Comentario de textos onde se exprese o pensamento estético deste período.

Actitudinais

-Tomar conciencia dos cambios que experimenta a música nesta época.

-Valoración das distintas premisas estéticas de cada momento ó longo da historia da música.

-Gusto polas audicións da música deste período.

-Valoración da obra musical como manifestación artística e expoñente da sociedade no seu momento, considerando tamén o resto das artes así como as circunstancias históricas propias.

UD 11: A MÚSICA INSTRUMENTAL NO RENACEMENTO

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as súas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

-Poder diferenciar a música instrumental e os instrumentos do século XVI da dos outros períodos. -Saber comentar as características principais da música instrumental do Renacemento.

-Coñecer as características principais da música instrumental e os instrumentos deste período.

CONTIDOS

Conceptuais

-Formas instrumentais do renacemento: ricercare, canzona, suite, tocata e variacións.

-Evolución dos instrumentos no renacemento.

-Características da música instrumental neste período.

Procedimentais

-Análise de partituras das distintas formas instrumentais, e a partir delas sacar conclusións dos rasgos máis característicos deste estilo.

- Comentario de textos que expresen o pensamento estético da época.

Actitudinais

- Tomar conciencia dos cambios que experimenta a música nesta época.
- Valoración das distintas premisas estéticas de cada momento ó longo da historia da música.
- Gusto polas audicións da música deste período.
- Valoración da obra musical como manifestación artística e expoñente da sociedade no seu momento, considerando tamén o resto das artes así como as circunstancias históricas propias.

UD 12: CARACTERÍSTICAS XERAIS DO BARROCO MUSICAL

OBXECTIVO XERAL

- Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Aprender a escoitar música deste momento identificando as súas principais características musicais.
- Saber comentar as características principais da música desta época.
- Coñecer as principais etapas do barroco, así como a evolución dos instrumentos musicais.

CONTIDOS

Conceptuais

- Diferencia entre as características xerais do renacemento e as do barroco.
- Etapas e estilos do barroco musical.
- Teoría musical no barroco.
- Organoloxía do barroco.

Procedimentais

- Conecer as innovacións do barroco musical a través das partituras e das audicións musicais.
- Visualizar a estética do periodo a través de fotografías e vídeos que exemplifiquen a arte e contexto histórico e estético do periodo.

Actitudinais

- Tomar conciencia dos cambios que experimenta a música nesta época.
- Valoración das distintas premisas estéticas de cada momento ó longo da historia da música
- Gusto polas audicións da música deste período.
- Valoración da obra musical como manifestación artística e expoñente da sociedade no seu momento, considerando tamén o resto das artes así como as circunstancias históricas propias.

5º de HISTORIA DA MÚSICA

PRIMEIRO TRIMESTRE

UD 1: A MÚSICA VOCAL NO BARROCO

OBXECTIVO XERAL

- Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as súas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Aprender a escoitar música vocal deste momento identificando as súas principais características musicais.
- Saber diferenciar entre a ópera seria e a buffa, entre a ópera en Francia, en Inglaterra, Alemaña e Italia, a través da audición e a comprensión das diferentes características.
- Coñecer ós principais compositores e obras do barroco.
- Comprender as diferencias entre a música relixiosa nos países católicos e nos da órbita protestante. -Diferenciar as grandes formas relixiosas: cantata, oratorio e pasión.

CONTIDOS

Conceptuais

- Principais compositores e obras deste período.
- Formas vogais nos diferentes nas diferentes etapas do barroco.
- Formas da música relixiosa: oratorio, cantata e pasión.
- Ópera nos distintos países: Italia (seria y buffa), Alemaña, Inglaterra e Francia.

Procedimentais

- Discriminación auditiva de obras dos diferentes estilos barrocos, diferenciando as peculiaridades que se dan nos diversos países onde se desenrola a ópera e a música relixiosa.
- Análise de partituras cos principais rasgos deste período no tocante a melodía, harmonía, forma, etc.
- Relación, mediante diapositivas, a música do barroco coa arquitectura, pintura e escultura da mesma época.
- Comentario de textos onde se exprese o pensamento estético deste período.

Actitudinais

- Tomar conciencia dos cambios que experimenta a música nesta época.
- Valoración das distintas premisas estéticas de cada momento ó longo da historia da música. -Gusto polas audicións da música deste período.

UD 2: A MÚSICA INSTRUMENTAL NO BARROCO

OBXECTIVO XERAL

- Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Aprender a escoitar a música instrumental deste momento identificando as súas principais características musicais.
- Saber diferenciar a través da partitura e da audición as principais formas instrumentais: fuga, suite, sonata, concerto.
- Entender a finalidade xeral da música composta neste período en cada unha das súas formas.
- Coñecer a biografía dos principais compositores de obras instrumentais deste período: Bach e Haendel.

CONTIDOS

Conceptuais

- Características principais do barroco inicial e medio e principais compositores.

-Principais formas instrumentais: fuga, suite, sonata e concerto. -Grandes compositores do barroco instrumental: Bach e Haendel.

Procedimentais

-Análise de diversas partituras sacando conclusións acerca dos distintos estilos da música do Barroco.

-Deducción, mediante audicións e vídeos, da evolución musical no Barroco.

-Comentarios de texto que ilustren o pensamento estético en cada momento deste período.

Actitudinais

-Tomar conciencia dos cambios que experimenta a música nesta época.

-Valoración das distintas premisas estéticas de cada momento ó longo da historia da música.

-Gusto polas audicións da música deste período.

-Valoración da obra musical como manifestación artística e expoñente da sociedade no seu momento, considerando tamén o resto das artes así como as circunstancias.

Se prevee abordar as unidades 1 a 4 no primeiro trimestre, 6 a 11 no segundo, e 12 a 14 no terceiro.

U.D 3: PRECLASICISMO E CLASICISMO. FORMAS INSTRUMENTAIS

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Coñecer e analizar, empreñando a audición con ou sen partitura, as principais características do Clasicismo musical.

- Establecer relacións coa música do Barroco tardío, e entender a importancia do período como ponte cara o Romanticismo.

- Recoñecer as características musicais máis sobresaintes do Clasicismo (liña melódica, forma, textura, instrumentación, ...)

- Comprender a importancia da adoitada conxunción dos elementos da música (sexan rítmicos, melódicos, harmónicos ou formais) para dar lugar á composición de obras musicais.
- Entender a música coma un arte relacionado coas demais, e como exponente dunha época, vistas as circunstancias políticas, culturais e sociais do seu período.

CONTIDOS

Conceptuais

- O Clasicismo: características xerais.
- Os grandes compositores do período: Haydn, Mozart. O primeiro Beethoven.
- As formas clásicas: sonata, concerto e variación.
- Organoloxía: o piano. O cuarteto de corda. A evolución da orquesta.
- Música de cámara e orquestal: o cuarteto e a sinfonía.

Procedimentais

- Escoita activa, apoiada en partituras ou en outras representacións gráficas.
- Análise de obras representativas do Clasicismo en canto ós seus elementos formais, melodía, ritmo, textura e harmonía.

Actitudinais

- Valoración da obra musical como manifestación artística e exponente da sociedade no seu momento, considerando o resto das artes así como as circunstancias históricas presentes.

SEGUNDO TRIMESTRE

U.D 4: A MÚSICA VOGAL NO CLASICISMO

OBXECTIVO XERAL

- Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Coñecer e analizar, empregando a audición con ou sen partitura, as principais características do Clasicismo musical.
- Establecer relacións coa música do Barroco tardío, e entender a importancia do período como ponte cara o Romanticismo.

- Recoñecer as características musicais máis sobresaíntes do Clasicismo (liña melódica, forma, textura, instrumentación, ...)
- Comprender a importancia da adecuada conxunción dos elementos da música (sexan rítmicos, melódicos, harmónicos ou formais) para dar lugar á composición de obras musicais.
- Entender a música como un arte relacionado coas demais, e como expoñente dunha época, vistas as circunstancias políticas, culturais e sociais do seu período.

CONTIDOS

Conceptuais

- O Clasicismo: características xerais.
- Os grandes compositores do período: Mozart e Haydn. O primeiro Beethoven.
- A ópera no Clasicismo: o xénero buffo, a ópera seria, o singspiel.
- Música relixiosa.
- A orixe do *lied*.

Procedimentais

- escoita activa, apoiada en partituras ou en outras representacións gráficas.
- Análise de obras representativas do Clasicismo en canto ós seus elementos formais, melodía, ritmo, textura e harmonía.

Actitudinais

- Valoración da obra musical como manifestación artística e expoñente da sociedade no seu momento, considerando o resto das artes así como as circunstancias históricas presentes.

U.D 5: A MÚSICA INSTRUMENTAL NO ROMANTICISMO

OBXECTIVO XERAL

- Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as súas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Coñecer e analizar a través da audición e/ou partitura as principais características da música instrumental do Romanticismo.

- Recoñecer e diferenciar a través da audición o cambio de sonoridade que supón a música romántica con respecto ó período clásico.
- Coñecer as características dos distintos períodos da música romántica e os autores máis representativos deste período estilístico.
- Coñecer e aplicar con precisión o vocabulario específico relativo ós conceptos musicais propios da linguaxe musical en xeral e do período de maneira máis concreta.
- Comprender o uso social da música instrumental romántica e o papel do músico no seu contexto socio-cultural.
- Relacionar a música romántica co resto das manifestacións artísticas da época.

CONTIDOS

Conceptuais

- O Romanticismo: características xerais.
- Principios estéticos fundamentais da música romántica.
- O piano romántico. O nacemento das pequenas formas.
- A música orquestral: a sinfonía e o poema sinfónico. O dilema da música absoluta e a música programática.
- Principais compositores do Romanticismo instrumental.

Procedimentais

- Escoita activa, apoiada en partituras ou en outras representacións gráficas.
- Análise de obras representativas do Romanticismo en canto ós seus elementos formais, melodía, ritmo, textura e harmonía.

Actitudinais

- Valoración da obra musical como manifestación artística e exponente da sociedade no seu momento, considerando o resto das artes así como as circunstancias históricas presentes.

U.D 6: A MÚSICA VOGAL NO ROMANTICISMO

OBXECTIVO XERAL

- Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Coñecer e analizar a través da audición e/ou partitura as principais características da música vocal do Romanticismo.
- Recoñecer e diferenzar a través da audición o cambio de sonoridade que supón a música romántica con respecto ó período clásico.
- Coñecer as características dos distintos períodos da música vocal romántica e os autores máis representativos deste período estilístico.
- Coñecer e aplicar con precisión o vocabulario específico relativo ós conceptos musicais propios da linguaxe musical en xeral e do período de maneira máis concreta.
- Comprender o uso social da música vocal romántica e o papel do músico no seu contexto socio- cultural.
- Relacionar a música romántica co resto das manifestacións artísticas da época.

CONTIDOS

Conceptuais

- O Romanticismo: características xerais.
- Principios estéticos fundamentais da música romántica.
- O nacemento do *lied* ou canción romántica.
- A expansión da ópera no século XIX: Francia, Italia e Alemania.
- Principais compositores do Romanticismo vogal.

Procedimentais

- Escoita activa, apoiada en partituras ou en outras representacións gráficas.
- Análise de obras representativas do Romanticismo en canto ós seus elementos formais, melodía, ritmo, textura e harmonía.

Actitudinais

- Valoración da obra musical como manifestación artística e expoñente da sociedade no seu momento, considerando o resto das artes así como as circunstancias históricas presentes.

TERCEIRO TRIMESTRE

U.D 7: DIVERSIDADE DE ESTILOS MUSICAIS A FINAIS DO SÉCULO XIX E PRINCIPIOS DO XX: NACIONALISMOS MUSICAIS.

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Coñecer e analizar a través da audición e/ou partitura as principais características da música nacionalista.
- Recoñecer e diferenciar a través da audición o cambio de sonoridade que supón a música nacionalista a mediados do século XIX.
- Coñecer as características musicais do período nacionalista e os autores máis representativos deste período estilístico.
- Coñecer e aplicar con precisión o vocabulario específico relativo ós conceptos musicais propios da linguaxe musical en xeral e do período de maneira máis concreta, incidindo no recoñecemento das escalas e ritmos propios da música popular no seu seno.
- Comprender o uso social da música nacionalista e o papel do músico no seu contexto socio- cultural.
- Relacionar la música nacionalista co resto das manifestacións artísticas da época.

CONTIDOS

Conceptuais

- Os Nacionalismos: características xerais
- Principios estéticos fundamentais dos Nacionalismos musicais.
- A música en Rusia, Bohemia, Escandinavia, Hungría. Principais compositores nacionalistas.

Procedimentais

- Escoita activa, apoiada en partituras ou en outras representacións gráficas.
- Análise de obras representativas do Romanticismo en canto ós seus elementos.

Actitudinais

-Valoración da obra musical como manifestación artística e exponente da sociedade no seu momento, considerando o resto das artes así como as circunstancias históricas presentes.

U.D 8: O IMPRESIONISMO MUSICAL

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Coñecer e analizar a través da audición e/ou partitura as principais características da música impresionista.
- Recoñecer e diferenciar a través da audición a sonoridade característica que aporta o Impresionismo musical a finais do século XIX.
- Coñecer as características musicais do Impresionismo e os autores máis representativos deste período estilístico.
- Coñecer e aplicar con precisión o vocabulario específico relativo ós conceptos musicais propios da linguaxe musical en xeral e do período de maneira máis concreta, centrando a atención no emprego das escalas pentatónica e de tons enteiros, así como a aparición do movemento paralelo.
- Relacionar a música impresionista co resto das manifestacións artísticas da época, incidindo de maneira especial na pintura e a literatura.

CONTIDOS

Conceptuais

- O movemento impresionista: características xerais.
- Principios estéticos fundamentais do Impresionismo musical.
- Os métodos impresionistas na música.
- Principais compositores impresionistas.

Procedimentais

- escoita activa, apoiada en partituras ou en outras representacións gráficas.
- Análise de obras representativas do Impresionismo en canto ós seus elementos.

Actitudinais

- Valoración da obra musical como manifestación artística e exponente da sociedade no seu momento, considerando o resto das artes así como as circunstancias históricas presentes.

U.D 9: EXPRESIONISMO, ATONALIDADE E DODECAFONISMO. A SEGUNDA ESCOLA DE VIENA.

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Recoñecer e diferenciar a través da audición a sonoridade característica que aportan as novas correntes artístico-musicais do século XX.
- Coñecer e analizar a través da partitura as principais características da música da chamada "*Segunda Escola de Viena*".
- Coñecer as características musicais da Atonalidade e o Dodecafonismo e os autores máis representativos deste período estilístico.
- Coñecer e aplicar con precisión o vocabulario específico relativo ós conceptos musicais propios da linguaxe musical en xeral e do período de maneira máis concreta, centrando a atención no emprego da escala cromática como base da técnica dodecafónica.
- Relacionar a música expresionista e dodecafónica co resto das manifestacións artísticas da época.

CONTIDOS

Conceptuais

- O Expresionismo e a Atonalidade: características musicais.
- A técnica dodecafónica. O principio da serie.
- Representantes da Segunda Escola de Viena: Schoenberg, Webern e Berg.

Procedimentais

- escoita activa, apoiada en partituras ou en outras representacións gráficas.
- Análise de obras representativas da Atonalidade e Dodecafonismo en canto ós seus elementos.

Actitudinais

- Valoración da obra musical como manifestación artística e exponente da sociedade no seu momento, considerando o resto das artes así como as circunstancias históricas

presentes.

U.D 10: O NEOCLASICISMO NA MÚSICA

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Recoñecer e diferenciar a través da audición a sonoridade característica que aporta a estética neoclásica á música do século XX.
- Coñecer e analizar a través da partitura as principais características da música do Neoclasicismo.
- Coñecer as características do Neoclasicismo na música e os autores máis representativos deste período estilístico no marco europeo.
- Coñecer e aplicar con precisión o vocabulario específico relativo ós conceptos musicais propios da linguaxe musical en xeral e do período de maneira máis concreta.
- Relacionar a música de vangardía co resto das manifestacions artísticas da época.

CONTIDOS

Conceptuais

- O Neoclasicismo: características principais
- Principios estéticos do Neoclasicismo musical. A figura de Stravinsky.
- Elementos da linguaxe musical neoclásica: melodía, ritmo, textura e harmonía, timbre e estrutura.
- Influencias de outras correntes musicais.
- Panorama neoclásico en Europa. Principais representantes.

Procedimentais

- Escoita activa, apoiada en partituras ou en outras representacións gráficas.
- Análise de obras representativas do Neoclasicismo en canto ós seus elementos distintivos.

Actitudinais

- Valoración da obra musical como manifestación artística e exponente da sociedade no

seu momento, considerando o resto das artes así como as circunstancias históricas presentes.

U.D 11: AS VANGARDAS MUSICAIS

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Recoñecer e diferenciar a través da audición a sonoridade característica que aportan as vangardas históricas á música do século XX.
- Coñecer e analizar a través da partitura as principais características da música das primeiras vangardas musicais.
- Coñecer as características musicais das primeiras vangardas históricas (Futurismo, Dadaísmo, Experimentalismo) e os autores máis representativos deste período estilístico.
- Coñecer e aplicar con precisión o vocabulario específico relativo ós conceptos musicais propios da linguaxe musical en xeral e do período de maneira máis concreta.
- Coñecer as novas grafías musicais.
- Relacionar a música de vangarda co resto das manifestacións artísticas da época.

CONTIDOS

Conceptuais

- As vangardas históricas: características principais.
- Principios estéticos fundamentais: a ruptura coa tradición.
- As primeiras vangardas musicais: Futurismo, Dadaísmo e Experimentalismo norteamericano. Principais representantes das diferentes vangardas musicais.

Procedimentais

- Escoita activa, apoiada en partituras ou en outras representacións gráficas.
- Análise de obras representativas das vangardas en canto ós seus elementos distintivos.

Actitudinais

- Valoración da obra musical como manifestación artística e exponente da sociedade no seu momento, considerando o resto das artes así como as circunstancias históricas

presentes.

U.D 12: A MÚSICA DESPOIS DA SEGUNDA GUERRA MUNDIAL (I): MÚSICA CONCRETA, ELECTRÓNICA E ELECTROACÚSTICA.

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Recoñecer e diferenciar a través da audición a sonoridade característica que aporta a música do século XX, despois da Segunda Guerra mundial.
- Coñecer e analizar a través da partitura as principais características da música concreta, electrónica e electroacústica.
- Coñecer as características da música a partir de 1950 e os autores máis representativos deste período estilístico no marco europeo e americano.
- Recoñecer a través da audición a sonoridade dos novos instrumentos de base eléctrica.
- Coñecer e aplicar con precisión o vocabulario específico relativo ós conceptos musicais propios da linguaxe musical en xeral e do período de maneira máis concreta.
- Relacionar a música de vangarda despois da Segunda Guerra Mundial co resto das manifestacións artísticas da época.

CONTIDOS

Conceptuais

- Panorama histórico e cultural trala Segunda Guerra mundial.
- A preocupación polo sonido: novos instrumentos
- Novos achegamentos artísticos: música concreta, electrónica e electroacústica.
- Principais representantes e obras.

Procedimentais

- escoita activa, apoiada en partituras ou en outras representacións gráficas.
- Análise de obras representativas do século XX en canto ós seus elementos distintivos.

Actitudinais

- Valoración da obra musical como manifestación artística e exponente da sociedade no

seu momento, considerando o resto das artes así como as circunstancias históricas presentes.

U.D 13: A MÚSICA DESPOIS DA SEGUNDA GUERRA MUNDIAL (II): SERIALISMO INTEGRAL, MÚSICA ALEATORIA E OUTRAS TENDENCIAS

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Recoñecer e diferenciar a través da audición a sonoridade característica que aporta a música do século XX, despois da Segunda Guerra mundial.
- Coñecer e analizar a través da partitura as principais características da música aleatoria, o serialismo integral, a música textual e outras tendencias musicais propias do período.
- Coñecer as características da música a partir de 1950 e os autores máis representativos deste período estilístico no marco europeo e americano.
- Recoñecer a través da audición a sonoridade dos novos instrumentos de base eléctrica.
- Coñecer a partir da partitura as novas grafías e sistemas de notación.
- Coñecer e aplicar con precisión o vocabulario específico relativo ós conceptos musicais propios da linguaxe musical en xeral e do período de maneira máis concreta.
- Relacionar estas tendencias musicais co resto das manifestacións artísticas da época.

CONTIDOS

Conceptuais

- O serialismo integral: a corrente europea e americana.
- A música aleatoria en Norteamérica e Europa.
- Outras tendencias de finais dos anos 50 e 60: música textural, música estocástica.
- Principais representantes das diferentes correntes musicais.

Procedimentais

- Escoita activa, apoiada en partituras ou en outras representacións gráficas.
- Análise de obras representativas do século XX en canto ós seus elementos distintivos.

Actitudinais

- Valoración da obra musical como manifestación artística e exponente da sociedade no seu momento, considerando o resto das artes así como as circunstancias históricas presentes.

U.D 14: MÚSICA E IMAXE: A MÚSICA NO CINE E NO TEATRO

OBXECTIVO XERAL

-Coñecer os elementos básicos das diferentes linguaxes musicais, as suas características, funcións e transformacións nos distintos contextos históricos

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Afondar no coñecemento da función, significado, poder expresivo, evocador e caracterizador das bandas sonoras dende as súas orixes no cine mudo á actualidade, atendendo ós distintos estilos musicais empregados e en relación co avance tecnolóxico con respecto á industria da imaxe e o son.

- Relacionar os distintos xéneros cinematográficos coas particularidades musicais da sua BSO característica, afondando no coñecemento da función que en cada caso desempeña a música.

CONTIDOS

Conceptuais

- Épocas e estilos.
- A banda sonora orixinal (BSO).
- Función da música no cine.
- Evolución da música cinematográfica.
- Principais creadores de música cinematográfica.

Procedimentais

- escoita activa, apoiada en partituras ou en outras representacións gráficas.
- Análise de obras representativas da música de cine en canto ós seus elementos distintivos.

Actitudinais

-Valoración da obra musical como manifestación artística e expoñente da sociedade no seu momento, considerando o resto das artes así como as circunstancias históricas

presentes.

Se prevee abordar as unidades 1 e 2 no primeiro trimestre (as que se sumarán las unidades de Barroco da programación de 4º), 3 a 5 no segundo, e 6 a 12 no terceiro.

8.3 Avaliación

A avaliación é contínua, o que implica que se evalúa o traballo realizado ao longo de todo o curso. Realizarase unha proba trimestral sobre o contido práctico (comentario auditivo e de partitura), onde o alumno terá a oportunidade de demostrar as habilidades e coñecementos adquiridos ao longo das unidades. Igualmente se evaluará o traballo realizado en clase, así como a actitude.

O exame de xuño será global, é dicir, de toda a materia, sen conservarse a nota alcanzada ao longo do curso nas diferentes avaliacións. Constará dunha parte teórica (preguntas a desenvolver ou preguntas pechadas, tipo test) e unha parte práctica (comentario de alomenos dúas audicións con ou sen partitura). A parte teórica representará un 50% da nota final e a práctica tamen o 50%. Non é imprescindible aprobar ambas as partes para realizar a media ponderado. O mínimo para aprobar é un 5.

A continuación especificanse os criterios de avaliación tanto do traballo realizado diariamente no aula como da proba práctica de final de trimestre.

8.3.1 Criterios de avaliación

En cada unidade se evaluará ao alumno seguindo os seguintes criterios:

- Concentración /aprovechamiento do tempo.
- Traballo en equipo.
- Interese, curiosidade.
- Asimilación de contidos que se expuseron en clase.
- Uso da terminoloxía apropiada, que demostre a aprendizaxe.
- Capacidade de análise de os parámetros do comentario.

Doutra banda, na proba realizada ao final do trimestre sobre o contido práctico, os

criterios de avaliación serán os seguintes:

- Que o alumno sexa capaz de identificar a través da audición obras de diversas épocas e describir as súas características máis salientables. Se evaluará a capacidade do alumnado para captar o carácter, o xénero, a estrutura formal e os trazos estilísticos máis importantes das obras escoitadas.
- Que o alumno sexa capaz de identificar, a través da audición de obras de diversas épocas e estilos, con ou sen partitura, os trazos esenciais dos períodos histórico-estilísticos. Mediante este criterio avalíanse os coñecementos do alumnado no relativo á distinción dos estilos e as súas peculiaridades.
- Que o alumno poda realizar un comentario crítico a partir da audición dunha obra determinada, empregando un léxico axeitado. Este criterio trata de avaliar a capacidade do alumnado á hora de valorar un feito musical concreto desde unha perspectiva persoal.
- Que o alumno poda situar cronoloxicamente e comparar obras musicais de similares características representativas dos principais estilos ou escolas, e sinalar semellanzas e diferenzas entre elas, por medio da audición e/ou a análise. Mediante este criterio preténdese comprobar se o alumnado identifica e sitúa cronoloxicamente os períodos da historia da música, así como se distingue as súas principais características.
- Relacionar a historia da música coa doutros aspectos da cultura e o pensamento. Este criterio avalía a evolución do pensamento crítico do alumnado, no referente á súa capacidade de valoración das etapas da historia da música, no global, ou de determinados autores ou obras, no particular, dentro do contexto social e cultural en que se produciron.
- Que o alumno sexa capaz de identificar as circunstancias de todo tipo –políticas, culturais, económicas, ideolóxicas, sociais, artísticas, etc.– que poidan incidir no desenvolvemento evolutivo de cada época, estilo ou autor máis representativos da historia da música occidental. Este criterio avalía a capacidade á hora de analizar a complexidade de circunstancias e intereses que, pola súa importancia, determinan o desenvolvemento musical.

- Que o alumno poda realizar comentarios de texto relativos á materia, sexan históricos, estilísticos ou doutro campo. Este criterio avalía a capacidade do alumnado para captar e describir as ideas plasmadas polo autor, e de relacionalas coas correntes estilísticas dunha época concreta.
- Que o alumno poda comentar, a través da análise, exemplos iconográficos representativos de diversos períodos históricos con situacións musicais.

8.3.2 Mínimos esixibles

Tomando como base os contidos detallados nas Unidades Didácticas para 4º e 5º de Historia da Música no Grao Profesional, os contidos mínimos para cada curso serán os que seguen:

➤ Realizar unha proba escrita sobre os contidos de 4º curso de Historia da Música da presente programación, debendo obter como mínimo unha cualificación igual ou superior a 5. Nesa proba teórico.práctica teranse en consideración os seguintes aspectos:

- Coñecemento e uso correcto do vocabulario musical específico.
- Coñecemento da línea temporal da historia da música, non só en canto a evolución musical, senon tamén en canto a súa relación cos diferentes aspectos históricos.
- Ubicación dos compositores máis relevantes da historia da música no seu periodo histórico correspondente.
- Identificación, a partir da audición, dos estilos musicais correspondentes ós diversos períodos históricos.
- Recoñecemento das obras máis destacadas dos principais compositores de cada período histórico.
- Coñecemento e identificación das distintas seccións e elementos que integran a obra de arte musical.

➤ Realizar obrigatoriamente un traballo, de carácter trimestral, sobre os seguintes aspectos relacionados coa música:

- Primeiro trimestre: Lectura e análise dun artigo relacionado coa música, de libre elección para o alumnado, no que deben constar: lugar de publicación do artigo, data, autor/a do artigo, tipo de publicación, tema principal do artigo, temas

secundarios que trata, opinión personal do alumno/a sobre a escolla dese artigo concreto, motivacións na súa elección, etc.

- Segundo trimestre: Con motivo da celebración o 8 de marzo do Día Internacional da Muller, o alumnado levará a cabo un traballo e unha exposición oral sobre o papel da muller na música, no ámbito da composición, interpretación, dirección ou danza, tanto na música culta como nas músicas de tradición oral, que permita situar o papel descoñecido destas mulleres na súa época, estilo musical, traxectoria vital, así como a mostra de exemplos musicais da súa obra creativa.
- Terceiro trimestre: Elaboración dun comentario crítico-musical sobre dúas ou tres obras relacionadas coas unidades didácticas que se abordarán neste terceiro trimestre.

8.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación.

Ao final de cada trimestre realizarase unha proba sobre os contidos do mesmo de carácter eliminatorio, é dicir, o alumno que supere a proba non terá que volver examinarse deses contidos. Os alumnos que perdan o dereito a avaliación continua non poderán realizar estas probas e terán que esperar a examinarse na convocatoria de Xuño e Setembro.

O exame de final de trimestre constará de dous partes; unha parte teórica, que pode ser tipo test ou con preguntas de desenvolvemento ou unha mestura destas dúas modalidades, e unha parte práctica (comentario de audicións), que de novo pode ser tipo test, con preguntas de desenvolvemento ou ambas modalidades.

Esta proba escrita de carácter trimestral, coas súas respectivas recuperacións, terá un peso dun 60% da nota final.

Traballo práctico trimestral de entrega obrigatoria por escrito e impreso na data límite que se estipule ó comenzo de cada avaliación. A súa ponderación será dun 20% da nota final do trimestre. Aquel alumnado que non presente o traballo trimestral, non terá superada a materia nese trimestre.

O traballo na aula avaliarase da seguinte maneira:

Dividirase en dous bloques:

Bloque A.

- Concentración /aprovechamiento do tempo.

- Traballo en equipo.
- Interese, curiosidade.

Representa o 10% da nota total en cada trimestre. A través dos rexistros do profesor no caderno do profesor.

Bloque B.

- Asimilación de contidos que se expuseron en clase, a través de exercicios e actividades na aula, que permitan ao alumnado ir afianzando os contidos conceptuais e procedimentais (comentarios de texto, de partituras e de audicións).
- Uso terminoloxía apropiada, que demostre a aprendizaxe.
- Capacidade de análise dos parámetros do comentario.

10% da nota de clase. A través de preguntas, pequenos test, comentarios de audicións e textos, traballos propostos, actividades e debates en equipo, etc

8.3.4 Criterios de cualificación

A nota de cada unha das avaliacións será a media entre:

1. Proba final trimestral: 60%
2. Traballo trimestral obrigatorio 20%
3. Traballo de aula 20%

A nota final será a media aritmética das tres avaliacións. Para realizar esta media é imprescindible ter polo menos dúas avaliacións aprobadas con un mínimo de 5. Non se aprobará ao alumno que non consiga un mínimo de 5 ao facer a media deste tres avaliacións.

8.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O alumnado que desexe ampliar matrícula no curso 2018-19 realizará unha proba extraordinaria de coñecementos no mes de xaneiro de 2019 sobre os contidos de todo o curso.

O tipo de proba é o mesmo que o das probas extraordinarias de acceso que se mencionan a continuación. Se o alumno non aproba este examen, perde o dereito á avaliación continua e terá que presentarse ao exame de xuño.

8.3.6 Probas Ordinarias ou Extraordinarias de Acceso

As probas de acceso a 5º e 6º cursos de G.P. consistirán na realización escrita dunha proba que contará con dúas partes:

- Comentario de varias audicións significativas dos períodos correspondentes á programación de Unidades Didácticas de cada curso. Non se valorará o recoñecemento dos fragmentos nin dos autores, senón a descripción das características que definan a cada unha das audicións como representativas dun determinado estilo ou período histórico. O número de audicións variará en función da duración das mesmas. Ditas preguntas poderán ter diversos formatos (definicións, respostas múltiples, desenvolvemento de temas xenéricos...) 50%
- Resposta por escrito a diversas preguntas sobre os contidos da programación de 4º ou de 5º de Grao Profesional, segundo proceda. Ditas preguntas poderán ter diversos formatos (definicións, respostas múltiples, desenvolvemento de temas xenéricos...), co obxecto de avaliar a adquisición por parte do alumnado dos diversos contidos da programación do curso de procedencia. 50%

8.4 Medidas de recuperación

8.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Se un alumno ten unha avaliación suspensa e dúas aprobadas, faráselle a media. Se o resultado é menor que 5, terá que realizar a recuperación da parte non aprobada en xuño. Se o resultado segue sendo menor que 5 ao facer a media coas outras dúas avaliacións aprobadas, entón o alumno perde a convocatoria de Xuño e haberá de examinarse en setembro.

Se o alumno ten dúas avaliacións suspensas e unha aprobada pode presentarse á convocatoria de Xuño coas dúas avaliacións pendentes. Se aproba polo menos una delas, faráselle a media coas outras dúas. Se non chega ao aprobado (5), pasará directamente á convocatoria de Setembro. No caso de que non aprobe polo menos una delas, pasará directamente á convocatoria de Setembro.

O alumno que ten as tres avaliacións suspensas, poderá realizar a recuperación en xuño con toda a materia. De non aprobala, pasará á convocatoria de Setembro.

O exame de xuño é:

1. De toda a materia para aqueles alumnos que perderon a avaliación continua e para aqueles que teñen tres avaliacións suspensas.
2. Dos contidos de cada avaliación para aqueles alumnos que teñen unha ou dúas avaliacións suspensas.

Para aqueles alumnos que perderon a avaliación continua a parte teórica representa o 50 % da nota e a práctica o outro 50%. Para aqueles alumnos que recuperan unha, dous ou tres partes e que asistiron a clase, gárdaselles a nota de clase e a ponderación é a mesma que durante o curso, é dicir, 50% a parte práctica, 30% a teórica e 20% a nota de clase.

8.4.2 Probas extraordinarias de setembro

Ou exame de setembro será global, é dicir, de toda a materia, sen conservarse a nota alcanzada ao longo do curso nas diferentes avaliacións. Constará dunha parte teórica (preguntas a desenvolver ou preguntas pechadas, tipo test) e unha parte práctica (comentario de al menos dúas audicións con ou sen partitura). A parte teórica representará un 50% da nota final e a práctica un 50%. Non é imprescindible aprobar ambas as partes para realizar a media ponderado. O mínimo para aprobar é un 5.

8.5 Recursos didácticos

- Fontes bibliográficas, ferramentas de procura e consulta, e das fontes musicais que forman, en última instancia, os materiais da historia da música.
- Fontes manuscritas, xa que a práctica totalidade das obras musicais existiron no seu primeiro momento como manuscritos.
- Fontes impresas.
- Fontes iconográficas.
- Fontes audiovisuais.
- Explicacións diarias na aula.
- Cuestionarios que guíen a aprendizaxe de cada unidade.
- Apuntamentos que sirvan de guía básica para a materia.

A **bibliografía** obrigatoria é a seguinte:

Pajares Alonso, Roberto L: *Historia de la Música para conservatorios. Apuntes*. Visión Libros. ISBN:978-84-9886-477-9

A bibliografía básica que convén coñecer y usar:

- J. PETER BURKHOLDER, DONALD J. GROUT, CLAUDE V. PALISCA: *Historia de la música occidental*. Alianza Música.
- PALISCA, CLAUDE V & BURKHOLDER, J. PETER (EDS). *Norton Anthology of Western Music*. (4th Edition, 2 vols). New York, Norton & Company, 2001.
- JOHN WALTER HILL: *La música barroca*. Akal.
- PHILIP G. DOWNS: *La música clásica*. Akal.
- LEON PLANTINGA: *La música romántica*. Akal.
- ROBERT P. MORGAN: *La música del siglo XX*. Akal.
- ROBERT P. MORGAN: *Antología de la música del siglo XX*. Akal.
- ANTONIO MARTÍN MORENO: *Historia de la música española. 4. Siglo XVIII*. Alianza Música.
- CARLOS GÓMEZ AMAT: *Historia de la música española. 5. Siglo XIX*. Alianza Música.
- TOMÁS MARCO: *Historia de la música española. 6. Siglo XX*. Alianza Música. -MARÍA PILAR ALÉN: *Historia da música galega. Cantos, cantigas e cánticos*. Edicións A Nosa Terra.
- MARÍA PILAR ALÉN: *Breve historia da música galega*. Edicións A Nosa Terra.
- MARÍA PILAR ALÉN: *Historia da música galega. Notas do século XIX*. Andavira editora.
- RAMÓN ANDRÉS: *Diccionario de instrumentos musicales*. Península.
- GONZÁLEZ LAPUENTE, ALBERTO (ED): *Historia de la música en España e Hispanoamérica. Vol.7: La música en España en el siglo XX*. Fondo de Cultura Económica.
- LÓPEZ COBAS, LORENA: *Historia da música en Galicia*. Ouvirmos.
- FUBINI, ENRICO. *La estética musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX*. Madrid, Alianza, 2005 (2a edición).
- MICHELS, ULRICH. *Atlas de Música* (2 vol.). Madrid, Alianza, 1982.
- SADIE, STANLEY. *Guía Akal de la música*. Madrid, Akal, 1994.

- VV.AA. *Historia de la música* (12 vol.). Barcelona, Turner, 1986..

Dicionarios:

- Casares, Emilio e outros (ed.). *Diccionario de la Música Española e Hispanoamericana* (10 vols). Madrid, SGAE, 1999.

- Sadie, Stanley (ed.) *New Grove Dictionary of Music and Musicians* (29 vol.). London, Macmillan Press, 2001.

9. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Ao final de cada mes revisarase a cantidade de materia impartida ea conveniencia ou non de continuar coa mesma liña metodolóxica ou facer modificacións en función de:

- Feedback dos alumnos.
- Aproveitamento da clase.
- Nivel de coñecementos previos e adaptación da materia á súa capacidade cognitiva e intereses.
- Probas de avaliación realizadas.

Programarase a materia que haberá de impartirse ao longo do próximo mes (4 clases seguintes) e realizarase un cuestionario aos alumnos en clase que incluíra preguntas do tipo: ¿que aprendiches? ¿que non aprendiches do impartido e porqué? ¿como poderías evitalo? ¿que farás de maneira diferente a próxima vez? ¿que che gustou aprender sobre ese tema? ¿que cambiarías do temario ou da maneira de impartilo? ¿qué necesitas que ocorra para que o aprendizaxe sexa mais eficaz?

10. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Os integrantes do departamento de Composición estarán atentos ao grao decumplimento das respectivas programacións didácticas, así como da evolución de cada un dos alumnos e alumnas que cursan as materias impartidas. Nas reunións departamentais, así

como nas reunións extraordinarias de persoal, teranse en conta os indicadores de calidade de ensinanza, que marcarán as seguintes actuacións:

- Grao de cumprimento da programación didáctica.
- Nivel de participación e asistencia ás clases
- Relación de resultados cuantitativos obtidos a curto prazo · Número de actividades postas en marcha.
- Valoración positiva por parte do profesor · Grao de eficacia das actividades deseñadas.

En vistas dos resultados obtidos, cada certo tempo pódense prever actuacións escolares e extraescolares específicas que fomenten a consecución de obxectivos marcados polas programacións. A este efecto pódense ofertar clases de apoio educativo, así como clases de apoio ao estudo que reforcen certos aspectos que demande o alumnado. Despois de cada avaliación trimestral realizaranse estudos de porcentaxes de resultado, sometendo a debate a posibles liñas de actuación, así como a posibilidade de ofrecer métodos de recuperación alternativos. Ao remate do curso realizarase unha memoria final na que se faga unha reflexión profunda sobre o grao de cumprimento da programación, así como as actuacións que foron ou que serán precisas para o futuro para o correcto funcionamento do departamento.

Adxuntaranse igualmente as porcentaxes de resultados por materias e a relación de actividades paralelas desenvolvidas.

ANEXOS

Probas de acceso a outros cursos.

O alumnado que desexe participar nas probas que anualmente se convocan para acceder aos diversos cursos do grao profesional deberán demostrar o seu dominio da materia de Historia da música.

Para acceso a 5º curso o aspirante realizará una proba similar a proba extraordinaria de setembro correspondente ao 4º curso de Grao Profesional. As preguntas versarán sobre o currículo da materia correspondente ao 4º curso de Grao Profesional.

Para acceso ao 6º Curso de Grao Profesional a proba consistirá nun cuestionario con preguntas de desenvolvemento e preguntas tipo test, ademais dunha parte práctica con polo menos dúas audiciones con ou sen partitura. As preguntas versarán sobre o currículo das materias correspondentes ao 4º e 5º de Grao Profesional.

Para o acceso a 5º e 6º curso de Grao Profesional contéplanse os mesmos contidos e criterios de avaliación expresados nesta programación. (ver apartado 8.3.6)

